

„Pušalotas – mano pirmasis didmiestis“

Šiomet poetas Petras Palilionis švenčia 80 metų jubiliejų.

Taip sakė 80 metų jubiliejų šiomet švenčiantis iš Pušaloto krašto, Pabuojų kaimo, kilęs poetas, dramaturgas, eseistas, vertėjas Petras Palilionis. Garbingą metų puokštę poetas gavo rugsėjo 6-ąją. Po kelių savaičių, dar vasariška šiluma alsavusį vėjuotą paskutinį rugsėjo sekmadienį jubilieato pagerbimo ceremonija surengta Pušalote ir jo gimtuosiuose Pabuojuose.

„Pušalotas – mano pirmasis didmiestis“

Sigitas KANIŠAUSKAS

(Atkelta iš 1 p.)

Jubilatas pagerbtas prie skulptūros „Metraštininkas“

Miestelio bendruomenės kultūros grupė ir biblioteka po šv. Mišių, bažnyčios šventoriuje pakvietė į literatūrinių skaitymų popietę „Vėl vakarai beprotiškai žvaigždėti“. Tokia neįprasta vieta literatūriniam žodžiui ir sveikinimo kalboms pasirinkta neatsitiktinai. Prieš vienuolika metų, 2009-ųjų vasarą, P. Palilionis kartu su, deja, jau šviesaus atminimo tuomečiu Kauno televizijos direktoriumi Petru Garniu (1960–2020) gimtajam Pušaloto kraštui padovanojo skulptoriaus Vytauto Ulevičiaus paminklą „Metraštininkas“. Bažnyčios šventoriuje iškilusioje medžio skulptūroje įamžinti gilias dvasinės ir kultūrinės veiklos vagas Pušalote palikę kunigai-kultūros šviesuoliai Antanas Juška, Petras Rimkevičius, Jonas Jaskevičius, Adolfas Sabaliauskas-Žalia Rūta. Paminklą pašventino Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas.

Bibliotekininkė Vera Mašalienė padovanojo jubilatui pušalotiečių ragaišį.

raštis tapo populiaria liaudies daina. Trumpą muzikinę puokštę jubilatui taip pat dovanojo Deimantės Janušauskienės vadovaujamas Pušaloto moterų vokalinis ansamblis.

Popietės metu poetui už daug ką dėkota – pirmiausia už nuoseklių nuširdų ryšį su gimtuoju kraštu, jo žmonėmis. Anot kalbėjusiųjų, kiekvienas poeto atvykimas į gimtąjį kraštą tampa miestelio kultūros švente. Prisimintas 1994-ųjų rugsėjis, kuomet P. Palilionio dėka, Pušalote apsilankė poetas Bernardas Brazdžionis.

klinti skaudžiomis iš Pušaloto krašto kilusių kultūros žmonių netektimis. Jau minėjome, kad amžinybėn išėjo P. Garnys, o tik įžengus į Naujuosius metus mus paliko poetas, etnologas, baltų mitologijos tyrinėtojas Ginas Žiemys (1947–2020).

„Pabuojai, Pabuojai... / Kas naktį sapnuoju / lietum ir alum girtą kraštą...“. Taip apie gimtąjį kaimą rašė Petras Palilionis. Deja, jau seniai poeto gimtosios sodybos vietoje plyti tik suraikyti arimai. Išlikęs jo dėdės ūkinis pastatas, senelių sodybvietė mena beržai, o senosiose kaimo kapinaitėse ilsisi proseneliai.

Įvairiais talentais apdovanota asmenybė

Talentingas, todėl nenusipėjamas. Taip taikliai mūsų kraštiečio kūrybos ir veiklos lauką yra apibūdinęs žurnalistas Vidmantas Miškinis. Todėl mūsų kraštiečio kūryba yra daugiabriaunė – jis ir poetas, ir dramaturgas, ir eseistas, ir vertėjas, ir televizijos laidų autorius, ir biografinių knygų autorius, ir fotografas. Anot literatūros tyrinėtojo, kritiko Vito Areškos (1927–2019), nors Petras Palilionis kilęs iš šiaurės Lietuvos, bet kūrybos temperamentu greičiau panašus į nekantrų ir karštą pietietį. Pirmasis jos eilėraščių rinkinys „Atolas“ pasirodė 1972-aisiais. Laisvojoje internetinėje „Vikipedijos“ enciklopedijoje priskaičiuojama net per tris dešimtis kraštiečio kūrybos vaisių – eilėraščių rinkinių, poemų, esė, prisiminimų knygų. Prieš devynerius metus P. Palilionis už knygą „Tautos šauklio aidai“ buvo apdovanotas Bernardo Brazdžionio literatūrine premija, o prieš penkerius metus už monografiją „Metai Tamsčiuko atokaitoj“ pelnė Gabrielės Petkevičaitės-Bitės literatūrinę premiją.

Net dvidešimt trejus metus P. Palilionis dirbo Lietuvos radijo Kauno redakcijos kultūrinių laidų žurnalistu. Taip pat net du dešimtmečius vadovavo Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyriui. Dabar pirmininkauja Kauno meno kūrėjų asociacijai. Tad kraštiečiai pagerbtas įvairiais Kauno miesto Savivaldybės apdovanojimais.

Norintiems išsamiau susipažinti su Petro Palilionio gyvenimo ir kūrybos puslapiams, siūlome atsiversti krašto kultūros ir istorijos žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ 2015 m. antrąjį numerį, kuriame publikuojamas mokytojos, rajono literatų klubo „Užuovėja“ vadovės Reginos Grubinskienės straipsnis „Rašytojas iš (buvusių) Pabuojų“ bei 2004 m. žurnalo „Žiemgala“ pirmąjį numerį, kur rasite literatūros kritiko Vito Areškos straipsnį „Violetinis viražas. Petro Palilionio kūrybos kontekstai“.

Autoriaus nuotraukos

Nuoširdžiai dėkoju Žiemgalos rytinės rinkiminės apygardos rinkėjams, atidavusiems savo balsą už mane. Ačiū ir Pasvalio, ir Pakruojo žmonėms, kurie tikėjo, kad LSDDP ir mano atstovavimas Lietuvos Respublikos Seime padės tęsti vykstančius pokyčius Lietuvoje. Valdancioji dauguma tikrai visu veidu atsisuko į socialiai pačius pažeidžiamiausius žmones. Kad pradėti darbai nesustotų, kviečiu pasirinkti Neringą Trinskienę ir atiduoti balsą už pradėtų darbų tęstinumą, o ne vėl visko stabdymą. Manau, kad Neringa tinkamai atstovaus mūsų apygardai Seime ir tęs darbus, kuriuos šioje kadencijoje dirbo ir mūsų partija.

Pagarbiai
LSDDP Žiemgalos skyriaus pirmininkas
Stasys VAINAUSKAS

Politinė reklama bus apmokėta iš LSDDP rinkiminės sąskaitos. Užs. Nr. 148

Ūkininkai sulauks avansinių išmokų

Nacionalinė mokėjimo agentūra ūkininkams pradėjo mokėti tiesioginių išmokų avansinę dalį už šiemet deklaruotus žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus. Avansinių išmokų sulauks ir žemdirbiai, ūkininkaujantys nederlingose žemėse, bei pirmą kartą – ekologinių ūkių šeimininkai.

Toma GIEDRYTĖ

Tiesioginių išmokų avansas sudarys 70 proc. visos jų sumos, o pagal Kaimo plėtros programos priemones „Išmokos už vietoves, kuriose yra gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ bei „Ekologinis ūkininkavimas“ – 85 proc. skirtos paramos sumos.

Iš viso 2020 m. tiesioginėms išmokoms skirta 517 mln. eurų (2019 m. – 483 mln. eurų).

Planuojama, kad 320 mln. eurų siekiantį tiesioginių išmokų avansą gaus iki 99 proc. pareiškėjų. Šiemet, kad būtų sušvelnintos COVID-19 pasekmės, Europos Komisija leido avansines išmokas mokėti ir vaisius, daržoves bei uogas auginantiems ūkininkams.

35 mln. eurų avansas pagal Kaimo plėtros programos priemonę „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ pasieks iki 95 proc. nederlingose žemėse ūkininkaujančių žemdirbių, bet tik tuos, kurie laiko gyvulių.

Ekologinių ūkių valdytojams bus išmokėtas 15 mln. eurų avansas ir jį gaus iki 70 proc. pareiškėjų.

Europos Sąjungos reglamentas įpareigoja tiesioginių išmokų avansą baigti mokėti iki lapkričio 30 d., tačiau Nacionalinė mokėjimo agentūra didžiąją dalį avansinių išmokų ketina išmokėti spalio mėnesį, nes jau užbaigta dauguma būtinų atlikti patikrų. Avansinių išmokų pirmiausia sulauks ūkininkai, kurių pateiktose paraiškose nenustatyta neatitikimų arba jie yra pašalinti.

O nuo gruodžio pradžios žemdirbių sąskaitos ims pildytis likusia tiesioginių išmokų dalimi. Galutinis jų mokėjimo terminas – kitų metų birželio 30 d., tačiau kasmet NMA mokėjimus atlieka vis anksčiau. Tarkim, pernai 99 proc. pareiškėjų tiesiogines išmokas (išskyrus išmokas už mėsinius galvijus, mokamas nuo kitų metų kovo 1 d.) gavo iki gruodžio 31 d.

Avansinės išmokos už 2020 metais deklaruotus žemės ūkio naudmenų plotus yra 47 eurai už hektarą, o žalinimo išmokos avansas – 38 eurai už ha.

Avansinės išmokos jauniems ūkininkams – 57 eurai už ha. Už pirmuosius hektarus mokamas 44 eurų

už ha avansas. Susietosios išmokos: už baltyminius augalus – 46 eurai už ha, už sertifikuota sėkla apšėtus javų plotus – 10 eurų už ha, už plotus, kuriuose auginami cukriniai runkeliai – 76 eurai už ha, už vaisius ir uogas – 177 eurai už ha, už daržoves, auginamas atvirame grunte – 193 eurai už ha.

Atitikusieji susietosios paramos už pienines karves reikalavimus šiemet gaus avansinę susietosios išmokos dalį – 90 eurų už kiekvieną pieninę karvę.

Ūkininkaujantiems nederlingose žemėse bus išmokėta avansinė dalis paramos už vietoves, kuriose esama didesnio intensyvumo gamtinių kliūčių: jei plotas iki 100 hektarų – 52 eurai už ha, plotas nuo 100 iki 500 hektarų – 36 eurai už ha, plotas, didesnis nei 500 hektarų – 21 euras už ha. Už vietoves, kuriose esama mažesnio intensyvumo gamtinių kliūčių: jei plotas iki 100 hektarų – 42 eurai už ha, plotas nuo 100 iki 500 hektarų – 29 eurai už ha, jei plotas didesnis kaip 500 hektarų – 21 euras už ha.

Už vietoves, kurios patvirtinus naujas vietovių, turinčių didelių gamtinių kliūčių, ribas neteko mažiau palankių ūkininkauti vietovių statuso, bus išmokėta 21 euras už ha, už vietoves, esančias intensyvaus karsto zonoje ar potvynių užliejamose teritorijose – taip pat 21 euras už ha.

Pagal KPP priemonę „Ekologinis ūkininkavimas“ nustatytos tokio dydžio avansinės išmokos: už javus – 185 eurai už ha, už javus pašarams – 197 eurai už ha, už javus, daugiametės žolės sėklai – 232 eurai už ha, už daugiamečių žolių įsėlį – 50 eurų už ha, už daugiametės žolės – 149 eurai už ha, už daržoves, bulves – 446 eurai už ha, už vaistažolės, aromatinius ir prieskoninius augalus – 413 eurų už ha, už uogynus ir sodus – 440 eurų už ha.

Žemdirbiai savo pateiktų paraiškų administracinę būseną gali stebėti NMA informaciniame portale. Prisijungę prie jo ir paspaudę nuorodą „2020 m. pateiktos paraiškos dėl paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius“, ūkininkai jau gali matyti ir jiems planuojamus avansų išmokėjimo laikotarpius.

Parengta pagal NMA ir ŽŪM inf.

I Pušalotą atvykęs poetas nepraleido progos pašneškinti kraštiečių.

O per poeto 80-mečio paminėjimą šventoriuje skambėjo jo eilės. „Parapija garsėja choralais. / Ir traukia pabuojiečių voros į Pušalotą, į bažnyčią“, – eilėmis iš poeto rinkinio „Motinos epas“ literatūrinę popietę pradėjo pušalotietė Genovaitė Kriaučiūnienė. Iš jubilato kūrybos lobyno poeto eiles taip pat skaitė Marytė Mikėnienė, Zita Černienė, Lina Mikolaitienė, Stasė Golovkienė. Po įvairiaspalvės eiliuotų žodžių paletės nuvilnijo viena mėgstamiausių P. Palilionio dainų „Tykus buvo vakarėlis“. Pušalote kunigavusio ir čia palaidoto Petro Rimkevičiaus eilė-

Tuo tarpu P. Palilionis pirmiausia pasveikino šiemet 71-ąją kunigystės sukaktį minintį ir 95 metų jubiliejų švenčiantį buvusį ilgametį Pušaloto parapijos kleboną, Pasvalio krašto garbės pilietį Albiną Pipirą. „Dėkoju Jums, gerbiamas kunige, kad esate man labai geras, kad krikštijate ir laidojate mano giminaičius“, – kalbėjo poetas. Jis padovanojo dvasininkui knygą „Paulius Širvyas. Aš beržas“, vildamasis, kad didelėje kunigo bibliotekoje šio leidinio dar nėra.

Padėkojęs pušalotiečiams už malonų priėmimą ir pagerbimą, P. Palilionis priminė, kad šie metai pažen-

Šventinės popietės dalyviai prie skulptūros „Metraštininkas“.